

न्यायोपर्जित धन से ही शान्ति मिलती है ।

परमात्मा की प्राप्ति आग्रह से नहीं, अनुग्रह से होती है ।

स्वयं किसी का मित्र बन जाना ही मित्र पाने का एक मार्ग है ।

परिवर्तन संसार का नियम है - सामंजस्य आपका सामर्थ्य है ।

शत्रुता मार दो, शत्रु मर जायेगा ।

ट्रस्टी - समूह के एक व्यक्ति में या कुछ व्यक्तियों में दिखाया गया विश्वास ।

साथ में आना शुरुआत है, साथ रहना प्रगति है और साथ काम करना सफलता है ।

क्रोध मूर्खता से प्रारंभ होता है और पश्चाताप पर समाप्त होता है ।

वर्तमान में जीना सीखो भविष्य की चिंता न करो ।

अपने विचार रखो मगर शालीनता से ।

दीन दुःखियों की चिकित्सा के लिये अनुदान किसी भी धार्मिक अनुष्ठान से बढ़कर है ।

एक एक व्यक्ति खुद सुधर जाए तो समाज सुधर जाएगा ।

अपनी बात कहने के लिए, दूसरों की बात सुनने की क्षमता होना आवश्यक है ।

विचार है पुष्ट एकत्रित करना, चिंतन है माला पिरोना ।

सत्य परेशान हो सकता है, पराजित नहीं ।

धर्म रहित विज्ञान लंगड़ा है और विज्ञान रहित धर्म अंधा ।

माता-पिता की सेवा ही सब धर्मोंका सार है ।

जिस घर में नारी का सम्मान होता है, वहाँ देवता निवास करते हैं ।

जिसका स्वभाव सुधर जाएगा, उसके लिए दुनिया सुधर जाएगी ।

माँ और आसमां - दोनों अनन्त हैं ।

कर्मों का नहीं, कामना का त्याग कीजिये ।

अनुशासन स्वयं से शुरू होता है ।

बूँद अपना अस्तित्व खोकर ही महासागर बन पाती है ।

जगत के मूर्ख व्यक्ति : १) निंदा करने वाला २) निंदा सुनने वाला ।

माता-पिता की सेवा करोगे तो संतान से सच्चा सुख पाओगे ।

हम कितना जियें यह महत्वपूर्ण नहीं, बल्कि हम कैसे जियें यह महत्वपूर्ण है ।

स्वयं के विकास एरं विनाश का जिम्मेदार स्वयं ही होता है ।

युवा किसी भी राष्ट्र, समाज और परिवार की रीढ़ होती है ।

अधिकार की बात करने से पूर्व कर्तव्य को समझना चाहिए ।

अहम और बहुम इन दोनों से बचके रहो ।

पुरुषार्थ ही प्रारब्ध से बड़ा है ।

सफल दाम्पत्य जीवन - सहकार, समझ और विश्वास पर आधारित हैं ।

आपने क्रोध पर संकूश लगा दिया तो समझो आप जीत गये ।

केवल भाग्य के भरोसे बैठने वाले को भाग्य कभी साथ नहीं देता ।

असफलता अर्थात् और प्रयास करने का मौका ।

समाज के सेवक बनो मालिक नहीं ।

रूप बदला जा सकता है, पर स्वरूप नहीं ।

जीवन एक कर्तव्य है - निभाओ, पालन करो ।

दया वह भाषा है जिसे बहरे सुन सकते हैं और गूंगे समझ सकते हैं ।

भूल को स्वीकार करना ही सच्चा प्रायश्चित है ।

धर्म के लिए मन चाहिये, धन नहीं ।

सेवा को व्यवसाय नहीं, व्यवसाय को सेवा बनाओ ।

समाज सेवा और इँश्वर सेवा एक रूप के दो नाम हैं ।

सत्य की नाव हिल सकती है, लेकिन डूबेगी नहीं ।

संस्कारिक मानव शिव है, असंस्कारिक शब ।

सच पर विश्वास रखो, सच ही सोचो, सच ही कहो ।

विभूतिमान अपनी विभूति के कारण अमर होते हैं ।

जो बूरी खबर से घबराता नहीं है, वह अच्छी खबर से फूलेगा नहीं ।

अगर मैं सच्ची सेवा न करूँ तो जीने में मुझे कुछ रस नहीं है ।

अकेलापन में जो लाभ हैं वह अनुभव से ही सिद्ध हो सकता है ।

अहंकार रूपी अंधकार, अंधकार से भी ज्यादा है ।

भूतकाल हमारा है, हम भूतकाल के नहीं हैं ।

अगर हमारे पड़ोसी स्वच्छ नहीं हैं, तो हमारी निजी स्वच्छता पंगु है ।

आलस्य से हमें दुख होगा तो हम आलसी नहीं रहेंगे ।

डरो नहीं, क्योंकि परमात्मा तुम्हारे पास ही है ।

किसी की मेहरबानी मांगना अपनी आजादी बेचना है ।

जिसने अपनापन खोया, उसने सब खोया ।

शुद्ध हृदय से निकला हुआ वचन कभी निष्फल नहीं होता ।

जपीन का मालिक तो वही है जो उस पर मेहनत करता है ।

प्रतिक्षण अनुभव लेता हूँ कि मौन सर्वोन्नति भाषण है ।

नियम का छूट जाना कैसा खतरनाक हैं ।

अभिमान मनुष्य को खा जाता है ।

ईर्ष्या करने वाली को खाती है ।

अंधा वह नहीं जिसकी आंख फूट गई है । अंधा वह है जो अपने दोष ढंकता है ।

ईश्वर हमको कभी नहीं भूलता, हम भूलते हैं वही सच्चा दुःख ।

सत्य के दर्शन, बगैर अहिंसा के हो ही नहीं सकते ।

जब हम जानते हैं कि एक वस्तु की दो बाजू हैं, तो हम सफेद को देखें ।

अमृत भी, उसमें जहर पड़ने से जहर बन जाता है ।

विद्या वही है जिससे मनुष्य अपने आप को पहचाने ।

प्रार्थना के लिए हृदय आवश्यक है, वाचा नहीं ।

रामनाम रुपी अमृत आत्मा को आनन्द देता है, शरीर की व्याधि दूर करता है ।

मनुष्य के भीतर ही गंगा पड़ी है । उसमें स्नान नहीं कर पाता और कोरा रहता है ।

वही जिंदा है जिसके हृदय में राम रहता है, ऐसा जानता है ।

मन का मैल शरीर के मैल से भयंकर है ।

बलिदान वही कर सकता है जो शुद्ध है, निर्भय है, योग्य है ।

मौत की धमकी से क्या डरना, क्योंकि वह तो सदा की है ही ।

ईश्वर को पहचानना है तो स्वार्थ और भय को छोड़ना ही है ।

बगैर सत्संग के आत्मा सूख जाती है ।

क्रोधावेश में मनुष्य अपना नुकसान करता है ।

समुद्र में कितना भी तूफान होता है, तो भी समुद्र अपनी शांति नहीं छोड़ता है ।

हम बड़ी बातों को न सोचें, अच्छी सोचें ।

जब तक प्रेरणा को बुद्धि का समर्थन नहीं होता, तब तक वह पंग है ।

आदमी अपने भीतरी आवाज को कभी न दबाये, भले ही वह अकेला हो ।

जो बहुत गिनती करता है, वह आत्मा-दर्शन नहीं कर सकता है ।

त्रिविध ताप मिटाने दवा मात्र रामबाण (रामनाम) है ।

जब हम कुछ भी देते हैं, तो हमारे में जो सच्चा है वही दें ।

अगर आदर्श को कभी न छोड़ा जाए, तो आदर्श हमें कभी नहीं छोड़ेगा ।

अशांति और अधीरज दो व्याधि हैं और दोनों आयु हरण करते हैं ।

ज्ञानी पुरुष त्याग से ही शांति पाता है ।

जो मनुष्य दूसरों की ऐब निकालता है, वह अपनी नहीं देख सकता ।

श्रद्धा ही जिंदगी का सूरज है ।

जो अपने को नहीं पहचानता है, वह नष्ट होता है ।

हरेक आदमी को अपना मूल ढूँढ़ना चाहिए ।

विचारशून्य जीवन पशु जीवन जैसा है ।

सादगी में भलाई है, महन्त्व है, दौलत में नहीं ।

धैर्य से बहुत काम बनते हैं, अधैर्य से बिगड़ते हैं ।

कुछ भी संकट हो, प्रेमाग्नि से दूर होता है ।

मनुष्य की सच्ची पहचान उनके हार्दिक विनय से होती है ।

खामोशी, खामोशी नहीं है जो डर के मारे होती है ।

पवित्रता की परीक्षा तब होती है जब अपवित्रता से घर्षण होता है ।

त्याग ही सच्चा भोग है ।

बगैर भीतर की शांति के बाहरी शांति कुछ काम की नहीं है ।

जो मनुष्य कभी निराश नहीं होता है, वह सरदारी कर सकता है ।

राजा या रंक हरेक अपने धर्म का चौकीदार होता है ।

बगैर निःस्वार्थता के निर्भयता कैसी ?

भोग को मनुष्य नहीं भुगतता है लेकिन लोभ मनुष्य को भुगतता है अर्थात् खा जाता है ।

सत्य के साथ दृढ़ता होनी ही चाहिए ।

अनासक्ति के साथ अनियमितता का मेल की नहीं जमता है ।

अगर आत्मा है तो परमात्मा है ही ।

जो देते हो वह तुम्हारा है, जो रखे हो वह तुम्हारा नहीं है ।

आदमी जीतना भोग भोगता है, उतना ही दुःखी होता है ।

झूठ आत्मा को खा जाता है, सत्य आत्मा को पुष्ट करता है ।

जो ईश्वर को भूलता है, वह अपने को भूलता है ।

अहंभाव मिटने से ही डर मिटती है ।

अगर हरेक हृदय में ईश्वर है, तो हम किसका तिरस्कार करें ?

जीना झूठ है । मृत्यु सही है, निश्चित है ।

श्रद्धा की परीक्षा सबसे कठिन अवसर पर होती है ।

स्वच्छता जब भीतरी और बाहरी रहती है तब वह ईश्वरमयता को पहुँचती है ।

खूबी अकेल ज़ूँझने में है, विरोधी एक हो या अनेक ।

पवित्रता परदे में नहीं रहती । उसे रक्षा ईश्वर की ही चाहिए ।

जो मजदूरी नहीं करता लेकिन खाता है, वह चोरी का अन्न खाता है ।

जीने के मजे जीने की जंजाल छोड़ने में है ।

सच्चे भक्त के लिए कुछ भी अशक्य नहीं है ।

भक्त भगवान में लीन होता है ।

श्रद्धा बुद्धि से परे है, उसकी विरोधी नहीं है ।

विद्या रहित मनुष्य पशु समान है । वह विद्या कौन सी ?

श्रद्धा में निराशा को कोई स्थान नहीं है ।

जो किसी की गुलामी करना नहीं चाहता है, उसे ईश्वर की गुलामी करनी है ।

धर्म पालन में से जो अधिकार निकलता है वही स्थिर रहता है ।

रोगग्रस्त शरीर सह्य बन सकता है, रोगग्रस्त मन नहीं ।

हिंसा दुर्बल का शस्त्र है, अहिंसा सबल का ।

मौत से जितने लोग मरते हैं, उससे फिकर से अधिक मरते हैं ।

स्वार्थ हमेशा हमें चिंताग्रस्त करता है ।

शुभ विचार करना एक बात है, अमल करना अलग बात ।

जब मनुष्य अपने को पहचानता है, तब मुक्त है ।

अगर भीतरी बत्ती जले तो सारे जगत को प्रकाश देती है ।

ईश्वरमय जीवन कभी मुश्किल नहीं है ।

व्याधि के डर से जितने आदमी मरते हैं, उससे कम व्याधि से मरते हैं ।

जिसके साथ ईश्वर है, उसके साथ सब है ।

आदमी अपने दुःख हंसकर भूल जाता है । रो कर बढ़ाता है ।

जिसके पास सब कुछ है, लेकिन ईश्वर नहीं, उसके पास कुछ नहीं है ।

धैर्य के फल मीठे होते हैं ।

पुत्र - पिता-माता को नमस्कार करता है, सो प्रार्थना है ।

हमारी श्रद्धा अखंड बत्ती के जैसी होनी चाहिए ।

समता के फल मीठे होते हैं ।

शुद्ध विचार की शक्ति वचन से बहुत अधिक है ।

जब सब कुछ ईश्वर का है, तब उसको क्या अर्पण करें ?

जैसे हम आदर्श के नजदीक पहुँचते हैं ऐसे हम सच्चे बनते जाते हैं ।

जो हमारे हृदय में है उसे कभी न कभी बाहर निकालना ही है ।

हम किसी से भी बेहतर नहीं हैं - इस विचार में सत्य भरा है, न प्रता ।

शुभ विचार करना एक बात है, अमल करना अलग बात है ।

श्रद्धा उसका नाम है जो विरुद्ध निशानी होते हुए अचलित रहती है ।

जो गुस्सा स्वजन पर होता है उसे रोकने में जप है ।

जिसके साथ सब कुछ है लेकिन ईश्वर नहीं, उसके पास कुछ नहीं ।

जब आदमी अंतर खाली करता है, तब ईश्वर वह खाली जगह भरता है ।

जो कोई ईश्वर का नाम लेंगे वे मुक्त हो जाएंगे ।

भगवान के शरण में जो सुख रहता है, इसका वर्णन कौन कर सकता है ।

श्रद्धा से मनुष्य क्या नहीं करत सकता ? सब कुछ कर सकता है ।

आदमी अपना दुःख हँसकर भूल जाता है । रो कर बढ़ाता है ।

किस्मत पर सब न छोड़े, न पुरुषार्थ का फांका करें ।

बगैर नियम के एक भी काम नहीं बनता ।

असत्यवादी अपने लिए अनेक खिडकियाँ रखता है ।

गलती (तब) मिटती है जब दुरस्त कर लेते हैं ।

उतावला सो छावरा, धीरा सो गंभीरा ।

मात्रा स्पर्श आते हैं, जाते हैं । उसे सहन करो ।

अभय में सब प्रकार के डर का अभाव होना चाहिए ।

विकारी विचार भी बीमारी की निशानी है ।

जो मनुष्य अपने दुःखों को गाता है, वह उसे चौंगुना करता है ।

वृक्षन की मति ले - भजन मनन करने योग्य है ।

तुलसी दया न छाड़िये जब लग घट में प्रान ।

ईश्वर हमारा आश्रय और बल है एवं आपत्ति के समय में रक्षा करता है ।

जब तक प्रेरणा को बुद्धि का समर्थन प्राप्त नहीं होता तब तक वह पंगु है ।

आसक्ति से किया हुआ शुद्ध काम में भी दांव-पेंच आते ही हैं ।

अहिंसा की परीक्षा हिंसा का सामना करने में होती है ।

आदमी अपने भितरी आवाज को भी न दबायें, भले ही वह अकेला हो ।

सत्य ऐसी चीज है जो कहने में आदमी को बार-बार सोचकर बोलता पड़ता है ।

जब हम कुछ भी देते हैं, हमारे में जो सच्चा (है) वही दें ।

भोग को मनुष्य नहीं भुगतता है लेकिन भोग मनुष्य को भुगतता है ।

हृदय में ईश्वर का वास हो जाता है, हम न खराब विचार, न खराब काम करते हैं ।

मैं करता हूँ ऐसा कहना ही अज्ञानता की परिसीमा है ।

अन्तरज्ञान अमूल्य वस्तु है ।

सिवाय मन की स्थिरता के दर्शन हो ही नहीं सकता है ।

हमारा धर्म पालन ही सच्ची बात है ।

उमदा ख्याल खुशबू जैसा है ।

सिवाय ईश्वर की गोद के हमें और कहीं सलामती हो ही नहीं सकती ।

आवेश शांत होने पर भी जो काम किया जाता है, वही फलदायी होता है ।

जिसे ईश्वर का सहारा है उसे पंगु मानना पाप समझा जाए ।
 जो जीवन के सुर में चलता है, उसे कभी थकान नहीं होगा ।
 जिंदगी का एक भी क्षण ऐसा नहीं है जिसमें आदमी सेवा नहीं कर सकता है ।
 जो मनुष्य त्याग करता है और दुःख मानता है, उसने त्याग किया ही नहीं ।
 जो नियम बाहरी स्वच्छता के लिए है, वही आंतरिक के लिए है ।
 वीरता कोई एक ही मनुष्य का लक्षण नहीं है ।
 आत्मा का दर्शन जितना होता है, उतना ही मनुष्य आगे बढ़ता है ।
 विचार लो (लौह) खंड की दीवार को भी भेदता है ।
 सत्य के उपासक के लिए स्तुति और निन्दा एक ही होनी चाहिए ।
 मूल को छोड़कर जो डाल खोजता है, वह भटकता है ।
 ईश्वर शक्ति ऐसी सत्ता है जिसके सामने कुछ भी टिक नहीं सकता ।
 शुद्ध विचार की शक्ति वचन से बहुत अधिक है ।
 जो जीवन सेवा में व्यतीत होता है वही फलदायी है ।
अगर सत्य किसी को बताना है, तो अटूट धैर्य चाहिए ।
 सादगी बनाने से नहीं बनती, स्वभाव में होनी चाहिए ।
 जो ईश्वर के सन्मुख है, वह बोलता नहीं, बोल सकता नहीं ।
 मनुष्य की सच्ची पहचान उनके हार्दिक विनय से होती है ।
 बहम और सत्य साथ नहीं चल सकते हैं ।
 हम सत्संग ढूँढते हैं क्योंकि हमारी आत्मा के लिए वही खुराक है ।
 दुःख के समय जो भगवान के दर्शन करता है, उसे कोई भय नहीं लगता है ।
 सब अपने समय पर वृद्ध होते हैं । एक तृष्णा हमेशा युवा ही रहती है ।
 अशक्य दीखता है वह अशक्य है, ऐसा हमेशा नहीं है ।
 जीवन की सफलता का सही निशान है कि मनुष्य को मल और पीठ बनता जाता है ।
 गुरु सम्पूर्ण होना चाहिए । वह तो ईश्वर ही है ।
 जब फिकर करने वाला ईश्वर है, तो हम क्या करें ।
 कम खाने वाले का शरीर स्वस्थ रहता है, गम खाने वाले का मन स्वस्थ रहता है ।
 जहां लेने की ईच्छा हो वहां मोह है । जहा देने की ईच्छा हो वहां प्रेम है ।
 ज्ञानी शोक मृत्यु टालने का प्रयत्न नहीं करते मृत्यु सुधाशरने का प्रयत्न करते हैं ।
 अपने मन पर विजय पाना ही सबसे बड़ी विजय है ।
 एक साथ ही लक्ष्मी और विवेक का वरदान प्रायः मनुष्यों को कम ही मिलता है ।
 जीवन में केवल तीन सच्चे मित्र हैं - वृद्ध पत्नी, पुराना कुत्ता और वर्तमान धन ।

बालक का भाग्य सदैव उसकी माँ के द्वारा निर्मित होता है ।
 धर्मात्मा को सत्य की नाव पार लगाती है ।
 प्रत्येक अच्छा कार्य पहले असंभव नजर आता है ।
 कभी न टूटने वाला कवच है नम्रता ।
 सबसे छोटा उत्तर है, करके दिखाना ।
 सभी धर्म मानवता के लिये है, मानवता धर्म के लिये नहीं ।
 वास्तविक आनन्द का स्रोत हमारे अन्तःकरण में ही है ।
 अग्नि स्वर्ण को परखती है आपत्ति वीर को ।
 भविष्य को समजने के लिये अतीत का अध्ययन कीजिये ।
 मनुष्य की परीक्षा उसके कार्यों से होती है, शब्दों से नहीं ।
 प्रेम और अहिंसा से ही मानवता का विकास है ।
 अच्छा आदमी कभी अकेला नहीं रहता ।
 समय और सागर की लहर किसी की प्रतिक्षा नहीं करती ।
जिसमें दया नहीं उसमें कोई सदगुण नहीं ।
 जो मानव अपने अवगुण व दूसरों के गुण देखता है, वही महान है ।
 चिंता एक कायरता है, वह जीवन को विषमय बना देती है ।
 गरीब वह नहीं है, जिसके पास कम है, बल्कि वह है जो अधिक चाहता है ।
 वह नर मृतक के समान है जिसके मन में देशाभिमान नहीं है ।
 आदर पाने के लिए मनुष्य को पहले विनम्र बनना पड़ता है ।
 जहां नम्रता से काम निकल आए वहां उग्रता नहीं दिखानी चाहिये ।
 संकट के समय धैर्य धारण करना मानो आधी लडाई जीत लेना है ।
 यदी मनुष्य चाहे तो पुरुषार्थ के बलपर अपने दुर्भाग्य को भाग्य में बदल सकता है ।
 सत्यपरायण मनुष्य किसी से धृणा नहीं करता ।
 संतोष सफलता की अंतिम सीड़ी है ।
 जो अपने स्वार्थ के लिये दूसरों को क्षति पहुँचाये, वह दृष्ट है ।
 वाणी का संयम ही सर्वश्रेष्ठ संयम है ।
 शत्रु के गुण ग्रहण करो और गुरु के दुर्गुण छोड़ दो ।
 क्रोध करने से पहले उसके परिणामों पर विचार करो ।
 महापुरुष वही हैं, जिनके उद्देश्य महान होते हैं ।
 कर्म वह दर्पण है, जिसमें हमारा प्रतिबिम्ब दिखता है ।
 प्रसिद्ध होने की बजाय ईमानदार होना अधिक अधिक अच्छा है ।

ईमानदार मनुष्य ईश्वर की सर्वोत्तम रचना है ।

अपनी भलाई करनेवाले की भलाई को भूल जाना कृतहनता है ।

वैराग्य के बिना ज्ञान नहीं ठहर सकता ।

फल मनुष्य के कर्म के अधीन है ।

धर्मात्मा को सत्य की नाव पार लगाती है ।

सदाचारी पुरुष ही शतायु होता है ।

अपने धर्ममें रहकर ही कल्याण सम्भव है ।

उपदेश देना सरल है, उपाय बताना कठिन है ।

बिना उत्साह के कभी किसी उच्च लक्ष्य की प्राप्ति नहीं होती ।

वस्तु का मूल्य तो सुयोग्य मनुष्य के पास रहने से ही बढ़ता है ।

आत्म-सम्मान की रक्षा करना सबसे पहला धर्म है ।

मनुष्य जन्म में ही आत्मा का उद्घार हो सकता है ।

सारा विश्व परमेश्वर का ही स्वरूप है ।

दुःख का मूल कारण आसक्ति है ।

महापुरुषों का संग दुर्लभ, अगम्य और अमोघ है ।

जो दयालु है, उन्हीं पर भगवान की दया होगी ।

मनुष्य जीवन का परम और चरम उद्देश्य भगवत् प्राप्ति है ।

वास्तव में बहा वह है जो उदारता में बड़ा है ।

स्वावलम्बी पुरुष स्वाभिमानी होता है ।

भारी से भारी आपत्ति को हर्ष के साथ सहो ।

ईश्वर ही सत्य है और सत्य ही ईश्वर है ।

जन्म तो उसीका सफल है, जो कुछ करके जाता है ।

जो कर्तव्य से बचता है, लाभ से बंछित रहता है ।

असफलता उसी के हाथ लगती है जो प्रयत्न नहीं करता ।

महान् पुरुष कभी अपने को महान् नहीं मानते ।

ईश्वर सत्य है, प्रकाश उसकी छायां है ।

सतत उद्योग करनेवाला अक्षय सुख प्राप्त करता है ।

मानव-सेवा ही मानव का प्रथम कर्तव्य है ।

उपकार करने की वृत्ति रखनेवाला संसार में दुःखी नहीं हो सकता ।

परिश्रम वो चाबी है जो किस्मत का दरवाजा खोल देती है ।

जीवन में निराशा से बड़ा कोई अभिशाप नहीं है ।

मनुष्य के साथ उसकी अच्छाई या बुराई ही साथ जाती है ।

पुरुषार्थ किये बिना भाग्य का निर्माण नहीं हो सकता ।

पवित्र हृदय से निकली हुई प्रार्थना कभी व्यर्थ नहीं जाती ।

परोपकार के समान धर्म नहीं और परपीड़ा के समान अधर्म नहीं ।

जीवन में आशा तथा निराशा धूप छाँव के समान है ।

उदारता मानव के सब रोगों का ईलाज है ।

विवाह और मित्रता समान स्थितिवालों से करनी चाहिये ।

भूल करना पाप तो है ही, परन्तु उसे छिपाना उससे भी बड़ा पाप है ।

भाग्य को वही कोसते हैं जो कर्महीन होते हैं ।

एक गुण समस्त दोषों को ढक लेता है ।

घर वही है जहाँ प्रेम और सत्कार मिले ।

चेहरा हृदय का प्रतिक्रिम्ब है ।

तर्जुबा ज्ञान का जनक है और स्मरणशक्ति उसकी जननी ।

ज्ञान मानव जीवन का सार है ।

त्याग के समान कोई सुख नहीं है ।

पतञ्जलि हुये बिना पेड़ो पर फूल नहीं लगते ।

त्रृटि निकालना सरल है, अच्छा कार्य करना कठिन है ।

जो कार्य आज करना हो, उसे कल पर कदापि मत छोड़ो ।

जिसे सब तरह से संतोष है, वही धनवान है ।

हमारा ध्येय सत्य होना चाहिये न कि सुख ।

प्रतिष्ठा बनाने में कई वर्ष लग जाते हैं, कलंक एक क्षण में लग जाता है ।

हमारी बुद्धि ही हमारा गुण है ।

अगर हम भले हैं तो सारी दुनिया हमारे लिये भली है ।

आज का पुरुषार्थ ही कल का भाग्य है ।

भाग्य साहसी मनुष्य की सहाय करता है ।

सच्चे की भाषा सदा सरल होती है ।

ईमानदार मनुष्य ईश्वर की सर्वोत्तम कृति है ।

कोई भी मनुष्य मानवता से बड़ा नहीं है ।

ज्ञान और कर्म से ही मोक्ष प्राप्त होता है ।

बार-बार यत्न करने से असम्भव भी सम्भव हो जाता है ।

ईश्वर उनकी सहायता करता है जो अपनी सहायता स्वयं करते हैं ।

सुख का स्रोत हमारे हृदयों में है ।

गुण सब स्थानों पर अपना आदर करा लेता है ।

विवेकशील पुरुष दूसरें की लगतियों से अपनी गलती सुधारता है ।

गरीब वह है जिसका खर्च आमदानी से ज्यादा है ।

बड़ी बात को थोड़े मे कहना ही चतुराई है ।

मनुष्य में शक्ति की कमी नहीं होती, संकल्प की कमी होती है ।

कल के भरोसे मत बैठों, मनुष्य का कल कौन जानता है ।

अपने लक्ष को भुलनेवाले बीच में ही अटक जाते हैं ।

अनजाने मे हुआ अपराध क्षमा योग्य होता है ।

त्याग के समान कोई सुख नहीं है ।

व्यंग और कटाक्ष के वचन नहीं बोलने चाहिये ।

मानसहित मरना अपमान सहित जीने से अच्छा है ।

माता के समान दूसरा कोई गुरु नहीं है ।

सन्तोष और सज्जनता ही शक्ति है ।

सबसे छोटा उत्तर है करके दिखाना ।

आज का पुरुषार्थ ही कल का भाग्य है ।

आत्मविश्वास सफलता का प्रमुख रहस्य है ।

जहाँ उत्तरदायित्व होता है, वहाँ विकास होता है ।

प्रेम बिना तलवार के शासन करता है ।

अच्छे विचार रखना भीतरी सुन्दरता है ।

दुसरों का सम्मान करो, लोग तुम्हारा भी सम्मान करेंगे ।

दुःखो का क्षय पुरुषार्थ से होता है ।

पत्नी घर की आत्मा या प्राण है ।

सारा आनंद देने में है, चाहने या मांगने में नहीं ।

संसार दुःखदायी नहीं, संसार की आसक्ति दुःखदायी है ।

प्रयत्नशील मनुष्यों के लिए सदा आशा है ।

सिद्धि बात से नहीं, क्रिया से मिलती है ।

वैराग्य के बिना ज्ञान नहीं ठहर सकता ।

(३३९) भगवत्साक्षात्कार करने का नाम ही विद्वान है ।

लोभ या भय से सत्य एवं धर्म का त्याग न करे ।

मनुष्य अपने भाग्य का स्वयं ही विधाता है ।

मा एटले व्हाल भरेल वीरडो, मा एटले भंडिर केरो दीवडो
भगवानने भजवाथी मा भगती नथी, पण मा ने भजवाथी भगवान भगे छे
देतीना कणने कदाच गणी शकाच, पण मानी भगताने न गणी शकाच
जगतश्ची भारा समुद्रमां मा ए भीठी वीरडी समान छे

मा ए मा, बाकी बधा वगडाना वा !

मा अने क्षमा बन्ने एक ज छे केम के भाफी आपवामां बन्ने नेक छे
कारगीलमांथी पाकने खेडतुं सहेलुं छे... पण दीलमांथी पापने खेडतुं मुश्केल
साप अने पाप बन्ने सुंवाणा होय छे, साथे खतरनाक होय छे
दुर्जननी दोस्ती अने दृश्मनी बन्नेवथी दूर रहो, बन्नेव खतरनाक छे
चंद्रना कलंकने ज जोनारो, पूनमनी भजा गुमावे छे

प्रशंसा हंमेशा पचवामां भारे होय छे

आणसनी पाडोशमां, बरबादीनो वास छे

थिता अने थिंता, बेय खतरनाक छे, एक देह बाळे, बीजु दिल बाळे
नयन भले प्रभुआ आप्या पण निर्विकार तो तारे ज राखवा पडशे

गुणानुवाद सांभणवा शोकसभानुं आयोजन जड्ही छे

महेनत.... ए मंत्र छे.... प्रत्येक सकृदतानो

तमाम दुःखोनी, दोगोनी, पापोनी जन्मभूमि एक ज छे, जेनुं नाम आणस
मकान लेता पहेला पाडोशी तपासी लेजे अने सक्कर करतां पहेला साथी चकासी लेजे
तमारी पासे कोकनी निंदा करनारो, कोकनी पासे तमारी निंदा करनारो हशे

चेशभी कपडा पहेटवाथी त्वभाव चेशभी नथी बनतो

अन्यनी सामे एक आंगणी ताकता जराक गणाभे प्रणा आंगणी तमारी सामे छे
कार्य ए तो कामधेनु छे, जो दोहता आवडे तो दूध भगे, न आवडे तो लात भगे
मनमां प्रभुनी स्थापना, जुवनमां पापनी उत्थापना

दिल अने दर्पण जेटला चोक्झा.... प्रतिभिंब एटतुं चोक्झुं

हृदयकमलथी श्रेष्ठ कोई कुल नथी प्रभुने अर्पणा करवा भारे

प्रत्येक हार अहंकारने आभारी होय छे

जीजु बद्यु पाढु भेगवी शकाच छे, गयेलु चाटिप अने गयेला समय सिवाय
आकृत ए आशीर्वाद छे, जेमां तमे... तमाराने, पारकाने साचेसाय ओणधी शको छे
दीकराने मा ना आशीर्वाद तो मणेज, पण आझांकित दीकराने कायम फ्ले

मा-बाप वगरनुं घर एटले..... घरकारा विनानुं हृदय

मा-बापनी आंखमां बे वार आंसु आवे, दीकरी सासरे लाय त्यारे.. दीकरो भों फेरवे त्यारे
मा वगरनुं बागक एटले कडी वगरनो दरवाजे

संसारनी बे करणाता - मा विनानुं घर अने घर विनानी मा

प्रणा जगतनो नाथ पण मा विना अनाथ छे

मातानो खोलो एटले.... दुनियानी सहुथी सलामत जट्या

मा एक एवी अश्तु छे, जेने किं पानभर आवती नथी

सो शिक्षक करतां एक माता यडे... सद्गुण - संस्कार आपी बालकने घरे

भिष्यामी दुक्कडम् - कार्डथी नहिं हार्टथी करो....

ज्ञान चर्दतुं (याद रहेलुं) आसान छे, ज्ञान उत्तरतुं (अंतरमां) कठिन छे

धर्मथी शुं भगे ? ऐम नहिं... धर्मथी शुं टगे ? ऐ पूछे...

કોઈથી તમે કોઈને દબાવી શકો છો... તમારા બનાવી નથી શકતા
સાધનાનું શિખર સમભાવ, સમભાવનું શિખર સાક્ષીભાવ અને સાક્ષીભાવનું શિખર સ્વભાવ
જત માટે થાય તે દર્શન, જગત માટે થાય તે પ્રદર્શન
ખરાબ કામ કરવાની ઈરણા થાય તો તે કરતા પહેલા સારા માણસની સલાહ લેજો
આંખ અશ્વ સારે ત્યારે દુઃખ ધોવાચ, હુદય અશ્વ સારે ત્યારે પાપ ધોવાચ
ગરમ પાણીથી હાથ દાઝે છે... ગરમ વાણીથી તો હૈયું દાઝે છે...
આફવાને પાંખ હોય છે... સત્યને આંખ હોય છે
ખાવું એ પ્રકૃતિ છે, ગુંઠી ખાવું એ વિકૃતિ છે અને.. ખવડાવવું તે સંસ્કૃતિ છે
કચવાતા કરીએ તે કામ, ને હરખાતા કરીએ તે ભક્તિ
કટાસણું શુદ્ધ, કપડા શુદ્ધ, સૂર્પ શુદ્ધ.. પણ મન અશુદ્ધ... તો.. સંવલસરી અશુદ્ધ
અધિકાર છોડવો સહેલો છે, અહંકાર છોડવો કહિન છે
જે તમને નથી ગમતું તે, બીજાનેચ નથી ગમતું... થોડુંક વિચારજો...
ઝિંદગીમાં જતું કરનારો જુતી જાય છે
કામી અધીર હોય છે, ને... કોઢી બધીર હોય છે...
જે મુક્ખા પછી શ્વાસ હેઠો બેસે... તેનું નામ વિશ્વાસ
નિંદા અને નિદ્રા બે ઉપર વિજય મેળવી શકે તે મહાપુરુષ બની શકે
આવે ત્યારે નાની ને, જાય ત્યારે મોટી લાગે તેનું નામ તક
જુપમાં બેક જોઈએ અને જુભમાં વિરેક જોઈએ
વ્યવહાર એ વિચારનું પ્રતિબિંબ છે
અનિનમાં સોનું પરખાય છે, મંદીમાં... મિશ્રતા પરખાય છે
પોસમોર્ટમ નહિં... પ્લાનીંગ કરો
પૈસો.... વાવી શકાય છે, વાપરી શકાય છે, ને વેડફી શકાય છે
વાણી વ્યક્તિનું પ્રમાણપત્ર છે
સુખી થવાનો રસ્તો... આવકનો વધારો નહિં... જરૂરતનો ઘટાડો છે
પકડો, મત જાને દો - સંસારી શિખવે અને પકડો મત, જાને દો - ગુરુ શિખવે
ગુરુ ધારતા પહેલા લાખવાર વિચારણું, ગુરુ ધાર્યો પછી એકેચ્યવાર ન વિચારણું
લેટ્સ ગો - નામનો મંત્ર - એ શાંતિને આમંત્રણ આપે છે
ખાવું કરતા ખવડાવવું જેને વધુ ગમે તેનું માનવજીવન સફળ
જીવનનો ફ્લ્યુસ ઉડે તે પહેલા સાચો ગુજ કરી લેજો
સુધરવાની શરૂઆત કરે તે સાધક, જેનું સુધરવાનું સંપૂર્ણ તે સિદ્ધ
ગ્રંથેલું બધુ જડતું નથી, જે જડે તે બધું ગ્રંથેલું હોતું નથી
આફતનો લાગતો પહાડ બરફનો બનેલો હોય છે
જીવનમાં ઉપયોગી અનેક હોય છે, ઉપકારી ગુરુદેવ તો એક જ હોય છે
જે ગુરુને સાંભળો, જે ગુરુને સંભારે... તેને ગુરુ સભાળો છે
આફતના વાદળા ધેરાય ત્યારે સમજતું કે સુખનો વરસાદ વરસવાનો છે
શરીર ટકે છે શ્વાસથી, સંબંધ ટકે છે વિશ્વાસથી, સંબંધનો શ્વાસ વિશ્વાસ છે
સારી શાંતિ મેળવવા મકાનને નહિ મનને એરકન્ડિશન બનાવવાની જરૂર છે
આજના માનવીએ મકાનની ઊંચાઈ ખૂબ વધારી, પણ મનની ઊંચાઈ ઘટાડી નાખી
ભૌતિક ક્ષેત્રે પાચાનું પરિબળ સંપત્તિ છે, જ્યારે આભિક ક્ષેત્રે પાચાનું પરિબળ શ્રક્ષા છે
સનેહ સેતુ સર્જ છે... જ્યારે અહંકાર દિવાલ સર્જ છે

ભગવાનની.... મૂર્તિ આંખને ઢારે, વાણી હૈયાને ઢારે અને સ્મરણ મનને ઢારે
પ્રાર્થના એટલે પરમાત્મા સાથે વાત કરવાનો વાચ્યાલેસ વ્યવહાર
નિયમ વિનાનું જીવન એટલે વાડ વિનાનું ખેતર
ચુવાની સ્વેચ્છાચારથી નહિ.... સ્વેચ્છાચારથી શોભે છે
શરીર કવર છે અને આત્મા કાગળ છે... કિંમત કવરની નહીં પણ કાગળની હોય છે
માનવી પાપ કરતા નથી ડરતો, પણ કરેલાં પાપ જાહેર કરતાં ડરે છે
વાણી ભાડે મળે... વર્તન ભાડે ન મળે
હુદય પરિવર્તન વિના સાચો ધર્મ ક્ષયારેય કરાવી શકાતો નથી
સારા વિચારો, સારા વચનો અને સારા કાર્યોથી તમારું મન શુદ્ધ કરો
સદાચાર વિનાના માનવી એટલે સેલ વિનાની બેટરી
જતને બદલી નાંખો.... જગત બદલાઈ જશે
મકાનની છત કાચી તો પાણી ઘૂસી જાય, કાનની છત કાચી તો કુવિચાર ઘૂસી જાય
પ્રેમ સહુ પર રાખો, વિશ્વાસ થોડાં ઉપર રાખો પણ દ્રેષ તો કોઈ પર પણ ન રાખો
સહિવાસ એવો હોવો ઘટે કે જેમાં સ્વભાવની સુવાસ શાશ્વત રહે
ભાવ પોતાને જ તારે... જ્યારે (સારો) સ્વભાવ તો બીજાને ચ તારે....
જેમ વાળ ધોળાં થતાં જાય તેમ હૈયું પણ ધોળું થતું જોઈએ
ન ભાવે એને ચ જે નભાવે તે જ સાચો સમજદાર છે
સંપ ત્યા જંપ.... નહિ તો ધરતીકંપ
મહિતા ચોગચાથી જ મળે છે, માંગવાથી કદી નહિ
ગરીબાઈ થોડું માગે છે, વૈભવ-વિલાસ ઘણું માંગે છે, જ્યારે લોભ બધું જ માંગે છે
સત્ય અને માખણા, બંને અંતે તો સપાટી પર આવવાનો જ સ્વભાવ દરાવે છે
નાસ્તિકને મન ઈશ્વર શૂન્ય છે, જ્યારે આસ્તિકને મન એ પૂર્ણવિરામ છે
જીવન શુદ્ધિ વિના જીવન સિદ્ધિ નથી
માનવીનું સાચું સ્વરૂપ અરીસામાં નહિ, કિંતુ તેના આચરણમાં દેખાય છે
રાંધેલુ ધાન અને માનવનું મન - એ બે ક્યારે બગડે તે કહેવાય નહિ
આંખ કરે તે દર્શન અને હુદય કરે તે સાક્ષાત્કાર
પગ ચાલે તે પ્રવાસ અને હુદય ચાલે તે ચાંપા
કર્મનો ઉદય કલંકરૂપ નથી, પણ કર્મનો બંધ કલંકરૂપ છે
વેદનાને પંપાચા કરવી એ માંદા મનની નિશાની છે
જેનામાં નમ્રતા અને નિખાલસતા હોય છે એ જ સાચી પ્રગતિ કરી શકે છે
વજનનો અનુભવ ન કરાવે તેનું નામ સ્વજન
સુવિચારોનું નિરંતર ચિંતન ચાટિનું ઘડતર કરે છે
ગઈકાલે બનેલી ચિંતાજનક ઘટના જે ભુલી જાય તેની ચાદશક્તિ ઉત્તમ કહેવાય
દીધાયુ સૌને બનવું છે પરંતુ ઘડપણ કોઈને ગમતું નથી
મકાન હાથ વડે બંધાય છે પરંતુ ઘર હુદય વડે બંધાય છે
અજ્ઞાનનો સ્વીકાર એ જ્ઞાનનું પ્રથમ પગથીયું છે
ભગવાન કરતા મંદિર મહત્વનું બને ત્યારે ધર્મને ઓકિસજન પર જીવવું પડે છે
આજના ચુગમાં ઘરમાં સોફાસેટ, ટી.વી.સેટ છે, જ્યારે ઘરમાં રહેવાવાળા અપસેટ છે
ભયથી બાળકો તાબામાં રહે છે, પણ પ્રેમથી તે વશ થઈ જાય છે
માતાનો ખોળો તો પ્રેમની ચુનીવર્સિટી છે

હૃદયને લાગણીનો પરસેવો વળે છે, ત્યારે આંસુ રૂપે બહાર આવે છે ભૂતકાળને છાતી સાથે ભીંટી રાખવાથી આજનો આનંદ માણી શકશું નહિ લગ્નજીવનમાં રથના ચાર પેડા છે - પ્રેમ, વિશ્વાસ, સમજણ અને સમર્પણ ભાષા ગમે તે વાપરો, પરંતુ તમે જેવા હંશો એવા જ તમારા શાંદો હંશો નમ્રકાર એ પરગુણદર્શન અને સ્વદોષદર્શનની અદ્ભૂત પ્રક્રિયા છે આળસ એ આરામ નથી, કંજુસાઈ એ કરકસર નથી અને ઉદાઉપણું એ ઉદારતા નથી સત્ય બોલું એ સારા અક્ષર લખવા જેવું છે અને તે ફક્ત ટેવ પાડવાથી જ શક્ય બને છે મીઠું, આથો અને ઉતાવળ ઓછા સારા મરેલાને બાળે એ ચિંતા, જીવતાને બાળે તે ચિંતા સફળતાના બંદરે પહોંચવા માટે પ્રમાણિકતાનો ટેક્સ ચૂકવવો પડતો હોય છે તર્ક ત્યાં તકરાર... ને શ્રદ્ધા ત્યાં એકરાર કોધના ધોધમાંથી જ વિરોધની વિજળી પેડા થાય છે જે બોલતા શરમાઓ છો, તે વિચારતાં પણ શરમાઓ કોધની સામે કોધ કરવો એટલે ગાંડાની સામે ગાંડા થયું વિચારપૂર્વકનું વર્તન એ પ્રગતિના પંથનું પ્રથમ પગલું છે જિનમંદિર એટલે સમ્યગુદર્શનની ડીઝી મેળવવાની ચુનિવર્સિટી જે વાસના એ વિષ છે.... તો ઉપાસના એ અમૃત છે પાણી અને વાણી..... બંનેને ગાળીને વાપરો સૌથી વધુ વિશ્રામ આપવા જેવી ચીજ કોઈ હોય તો તે છે જુભ વાસનાને વાળે તેનું નામ ઉપાસના સામી વ્યક્તિનું મન કાંઈ પ્રવાહી નથી કે તમારી પસંદગીના બીલામાં ટળી શકે સહિવાસ એવો હોવો ઘટે કે જેમાં સ્વભાવની સુવાસ શાશ્વત રહે સ્વાર્થની દિવાલોને બદલે સ્નેહના સેટુ સર્જય ત્યારે જ દુઃખ ટળશે શાંદોની છીપમાં મોતી પાકે છે તેને મંત્ર કહેવાય છે નહિ બોલાયેલા શાંદ તમારા ગુલામ છે, બોલાયેલા શાંદના તમે ગુલામ છે માણસનું પ્રતિબિંબ જેવું એની વાણીમાં પડે, તેવું તો અરીસામાં ચ નથી પડતું સંબંધોમાં જ્યારથી અધિકારની વાત આવશે ત્યારથી દિક્કાર શરૂ થઈ જશે

આજનો માનવી પોતાની ઉભી કરેલી સગવડોનોજ ગુલામ બન્યો છે સેવા, સમર્પણ અને સંગઠન સમાજમાં સાચી વૈચારિક કાંતિ લાવી શકે છે પહેલા માણસને ટેવ પડે છે, પછી ટેવ માણસને પાડે છે રાગના ત્યાગ વિના અંતરની આગ ન ઓલવાચ વખત તને શાણો બનાવે તે કરતાં વખતસર તું જ શાણો થઈ જ નિષ્ફળતાના ભયથી જે કરતો નથી તેને સફળતા સામેથી મળે છે જો તમે કાંઈ ન આપી શકતા હો તો તો સૌ પ્રત્યે અંત:કરણપૂર્વક સહાનુભૂતિ જરૂર દર્શાવો આપણાને કોઈ જગ્યાએ જંપીને બેસવા જ ન હો એનું નામ સંસાર જગતના સુખોની ઈરણા પણ જેને પાપનો ઉદય હોય તેને જ થાય છે શક્કિત અનુસાર વ્યવહાર કરનાર સદા સુખી નીવડે છે કાંટાઓનો ખ્યાલ રાખશું તો કુલને કદી માણી શકશું નહિ બોલતા પહેલા વિચારો અને કુદટા પહેલાં જુઓ નસીબ અને પુરુષાર્થ કરતા કર્મજ બળવાન છે ઉત્સાહ વગણો મનુષ્ય માત્ર એક પૂતળા સમાન છે ભજન અને ભોજનમાં માનવે નિયમિત રહેવું બોઈએ જે કરશે તે પામશો - કર્તવ્ય કર્યા વગર માનવી કંઈ પામતો નથી આપણો વ્યવહાર અને આપણું વર્તન એ આપણા સંસ્કારોનું આગળપત્ર છે ટાચરમાં હવા ન હોય તો મોટર ચાલે નહિ એમ હૃદયમાં પ્રેમ ન હોય તો જીવન જામે નહિ પ્રત્યેક દિન, પળ એક તક છે, ખોશો નહિ, સતત પ્રયત્નશીલ રહો અને દયેય તરફ આગળ વધો આઓછું બોલો, વિનયપૂર્વક બોલો, નભ્રતાથી બોલો, મધુરતા અને પ્રેમથી બોલો જ્યાં હંશો પ્રેમ ત્યાં બધુ માફ - જ્યાં હંશો વ્હેમ ત્યાં બધું સાફ જેઓ બહાના બતાવવામાં હોશિયાર હોય છે તેઓ બીજા કશામાં હોશિયાર હોતા નથી નિષ્ક્રિય ઉંડા જ્ઞાન કરતાં સંક્ષિપ્ત સાદી સમજ વધુ મનોહર છે જેઓ આપીને ભૂલી જાય છે અને લઈને આપવાનું ચાદ રાખે છે તે નિરાભીમાની હોય છે પ્રશંસા સાંભળીને નહિ પણ નિંદા સાંભળીને નમ્ર રહી શકે તે જ ખરો માનવ સંચમ, સંસ્કાર અને સદાચાર એ એણેય વસ્તુ સિવાય મનુષ્યનો કદી પણ ઉદય થતો નથી ધર્મ લક્ષ્મીને નચાવે છે, જ્યારે અધર્મીને લક્ષ્મી નચાવે છે ઇન્દ્રિયોના વિષયો પર કાણ્ણ મેળવો એટલે મોક્ષ તમારી હથેલીમાં છે ભલા બનો, ભલુ કરો, સહનશીલ બનો, સર્વ પ્રત્યે સદ્ધભાવ રાખો કસોટીમાંથી પાર થયા વિના માગાસ પૂર્ણ બનતો નથી દાન ધર્મની પૂર્ણિતા છે અને ધર્મનો શૃંગાર છે પ્રેમ કરવો તે કલા છે પણ તેને નિબાવવો તે સાધના છે જેની કીર્તિ વધે તેના શાશ્વત પણ વધે છે વાતોના ભાષણો કરનાર કરતાં આચરણમાં મૂકનાર વધુ સારો છે જ્યારે પૈસાની જબાન ખૂલે છે ત્યારે સત્ય મુંગુ રહે છે સમાજમાં સારા દેખાવા કરતાં સારા બનવા પ્રયત્ન કરો જત પર વિજય મેળવનાર પરાજય પામતો નથી અનુભવની શાખા પુસ્તક કરતાં વધુ જ્ઞાન આપે છે આજનો માનવી પોતાની ઉભી કરેલી સગવડોનોજ ગુલામ બન્યો છે જગતમાં માન ન હોત તો અહીં જ મોક્ષ હોત !

પરમાત્માને દ્વારવાથી પરમાત્મા થવાય છે

હુઃખનું કારણ માત્ર વિષમતા છે, અને તે જો સમે છે તો સર્વ સુખ જ છે
કર્મથી, ભાંતિથી અથવા માયાથી છૂટવું તે મોક્ષ છે, એ મોક્ષની શાણ વ્યાપ્તા છે

સ્વાદનો ત્વાગ એ આહારનો ખરો ત્વાગ એમ જ્ઞાનીઓ કહે છે
માતા-પિતા અને સંતની આશિષ એ સંભિત અને સંપત્તિ બજ્જે આપે છે

સત્કંગ એ આત્માનું પરમ હિતૈષર ઔષધ છે

જે છૂટવા માટે જુવે છે તે બંધનમાં આવતો નથી

માનવજીવન બુદ્ધિને બદલે ભાગથી વધારે ચાલે છે

જ્યારે તમને ગુર્સો આવે ત્વારે તમે કોઈ વ્યક્તિને ઉત્તર ન આપો, એ જ સર્વોત્તમ છે
જેવું થવાનું હોય છે તેવી જ બુદ્ધિ, તેવા જ ઉપાય અને તેવી જ સહાય મળે છે

દુર્જનની સોબતથી સદાચાર નાશ પામે છે

આપણી ભૂલોને જ ચાદ કરો જેથી બીજાની ભૂલો ભૂલી જવાય

એક નાનકડું રિભત શું શું કરી શકે એ વિશે બે ઘડી થોભીને વિચાર કરી કર્યો છે ખરો ?
સારા વિચારો, સારા વચનો અને સારા કાર્યોથી તમારું મન શુદ્ધ કરો

હે જીવ ! એ કલેશિશી સંસારથી નિવૃત્ત થા, નિવૃત્ત થા....

પુણ્ય, પાપ અને આયુષ્ય એ કોઈ બીજાને ન આપી શકે, તે દરેક પોતે જ ભોગવે છે
જ્ઞાન તેનું નામ કે જે હર્ષ, શોક વખતે હાજર થાય; અર્થાત્ હર્ષ, શોક થાય નહીં

સમજુને અલ્પભાષી થનારને પ્રશ્નાતાપ કરવાનો થોડો જ અવસર સંભવે છે

જીવ મારાપણું માને છે તે જ હુઃખ છે, કેમકે મારાપણું માન્યું કે ચિંતા થઈ કે કેમ થશે ?
દરેક પ્રસંગે મારાપણું થતું અટકાવવું; તો ચિંતા, કલ્પના પાતળી પડશે

તૃષ્ણાવાળો નર નિષ્ઠ ભિખારી; સંતોષવાળો જીવ સદા સુખી

મોહન અજ્ઞાનપણાનો છે, બાકી જગતમાં કશુંજ મારું નથી
જગતનો કોઈપણ પદાર્થ, સગાં, કુટુંબી, મિત્રનો કંઈ હર્ષ-શોક કરવો ચોગ્ય જ નથી

આ લક્ષ્મી ક્ષણાંભુગુર છે, એ તો પૂર્વજન્મમાં પુણ્ય કરેલ હોય તેની દાસી છે
વૈરાગ્ય એ જ અનંત સુખમાં લઈ જનાર ઉટકૃષ્ટ ભોભિયો છે

મનને વશ કર્યું તેણે જગતને વશ કર્યું

મહાપુરુષોના આચરણ જોવા કરતાં તેનું અંત:કરણ જોવું એ વધારે પરીક્ષા છે
બિંદગી ટુંકી, જંબળ લાંબી છે, માટે જંબળ ટુંકી કર તો સુખરૂપે બિંદગી લાંબી લાગશે

ક્ષમા એજ મોક્ષનો ભવ્ય દરવાજે છે

શાંત સ્વભાવ એ જ સજજનતાનું ખરું મૂળ છે

દિવસની ભૂલ માટે રાત્રે હસજે, પરંતુ તેવું હસવું ફરી ન થાય તે લક્ષ્મિત રાખજે
જે મનુષ્ય સત્પુરુષોનાં ચાટિએ રહેસ્યને પામે છે તે મનુષ્ય પરમેશ્વર થાય છે

ચંચળ ચિંત - એ જ સર્વ વિષમ હુઃખનું મૂળિયું છે

પદ્ધન કરવા કરતાં મનન કરવા ભણી વધું લક્ષ આપલે

વર્તનમાં બાળક થાઓ, સત્યમાં ચુવાન થાઓ, જ્ઞાનમાં વૃદ્ધ થાઓ

માત્ર સલાહ આપી મુરળ્બી ન બનશો, પણ સહાયરૂપી બની સાથીદાર જરૂર બનલે

મનુષ્યનો મોટામાં મોટો દોષ એ પોતાને નિર્દોષ સમજે છે એ છે

જ્યારે કોઈપણ મૂળજીવણાનો ઉટેલ ન જડે ત્વારે એકાંતનો આશરો લઈ પ્રભુને પ્રાર્થના કરો
પાડોશીની સો ભૂલ સુધારવા કરતાં પોતાની એક જ ભૂલ સુધારવી એ વધારે શ્રેષ્ઠ છે
સાચું બોલવાનું શક્ય જ ન હોય તો મૌનનું પાલન કરજો, પરંતુ જૂનું તો ન જ બોલશો

ઇરમાં પાપનો એક પૈસો પણ પેસી જશે તો, પુણ્યના બધા જ પૈસાને ખેંચી જશે
જેવું હશે તેવું ચાલશો, ભાવશો, ક્ષાવશો, ગમશો - તેવા માણસો હુઃખી થાય નહિં
આપતિની કૂટપણી વડે મિત્રોની વફાદારી અને સંબંધીઓનો સહકાર મપાય છે

જીવનમાં સાદાઈ, સંતોષ અને સંયમ હશે તો જ શાંતિનો અનુભવ થશે

જીવનના ચોપદાનું સરવૈચ્યું રોજ તપાસતાં રહેજો, નહીં તો ખોટ જશે
જેણે સુખ મોકલ્યું છે એણે જ હુઃખને મોકલ્યું છે; માટે બંનેનું પ્રેમથી સ્વાગત કરો
ધર્મ વિનાળો ધનવાળ એ જ સાચો કંગાળ છે, અને દાર્મિ દંડિની હોવા છતાં સાચો શ્રીમંત છે

દુનિયાનો શાહેનશાહ પણ સાચા સાધુની આલ્મીક દ્રષ્ટિએ પરમ કંગાળ છે

સધળી કાર્યવાહીને જમીનદોસ્ત કરનાર કોઈ હોય તો તે માત્ર ભય છે

હંમેશા સુખના ભાગાકાર અને હુઃખના ગુણાકાર થાય છે

વખત તને શાણો બનાવે તે કરતાં વખતસર તું જ શાણો થઈ જા

સાચું બોલવાનો પહેલો લાભ તો એ છે કે... શું બોલ્યા હતા ! તે ચાદ કરવું પડતું નથી

દુનિયામાં આત્મપ્રશંસા જેવું કોઈ ઝેર નથી, આત્મનિંદા જેવું કોઈ અમૃત નથી

પેટ અને પેટી ખૂલ ભરાય છે ત્વારે આળસ અને અદિ ઉભાં થાય છે

તમારા કાન બધાને આપો પણ જુખ કોને આપો નહિં

ખાઈમાં પડેલો બચી શકે છે પણ અદેખાઈમાં પડેલો ના બચી શકે

તકની મોટી મુશ્કેલી એ છે કે એ આવે તેના કરતા તે જતી રહે ત્વારે તે મોટી લાગે છે

મોહની એસ.ટી.ડી જેની ચાલુ હોય તેને પરમાત્માની આઈ.એસ.ડી. લાગતી નથી

નાનાને નિર્બળ ગણી, નાખી નવ દેવાય; લઘુ કાંટે ઘડિયાળમાં, જુઓ વખત વર્તાય

સૂર્ય, ચંદ્ર આકાશે ચંદ્રકે, પૃથ્વી પર તો દાની, પરને માટે જીવી જાણે, એના જીવન મંગલકારી

સાચું કહેવામાં જેટલી હિંમત જોઈએ, તેના કરતા સાચું સ્વીકારવામાં વધુ હિંમત જોઈએ

કોઈ એક પ્રકારનું તોફાન છે, એ જ્યારે આવે છે ત્વારે વિષેક નષ્ટ કરે છે

હૃદયને પવિત્ર, ઉન્નત અને દેવી બનાવવાનો એક માત્ર ઉપાય તે તેજસ્વી ભાવના છે

દુન્યાચી ચીજોમાં સુખ શોધવું નકામું છે, ખુશીનો ખજાનો તો તમારી અંદર જ પડેલો છે

બે વસ્તુ વિના ચાલે નહિં - મમતા અને માનવતા

આપણી અંદર ઇશ્વરની ઉપસ્થિતિ એ જ વિશ્વાસ છે

સત્યનું રૂપ જ એવું છે કે તેની છબિ જોતાં જ તે મનને હરી લે છે

જેણે મનને જીવ્યું છે તેણે જગતને પણ જીવ્યું છે

સૂરજના વિયોગમાં જો આસ્યું સારશો, તો તમે તારાઓનું દર્શન પણ ગુમાવશો

ધર્મિતા, જરૂર પડે તો પૈસા માટે ચલ્યા કરે પણ પૈસા માટે અનીતિ તો ક્યારેય ન કરે

મિથ્યાત્વ હંમેશા બીજાની સામે જોવાની પ્રેરણા કરે છે અને સમ્યક્ત્વ પોતાની સામે

મનને, ઈંડ્રિયોને, કથાયોને નિર્યાણમાં રાખે તેનું નામ નિયમ

બીજાના દોષ જોવાની કુટેવવાળાને સમ્યગ્દર્શન મળે નહિં અને મળ્યું હોય તો ટકે નહિં

ઈંડ્રિયોની ગુલામીના કારણે ભોગની ઈચ્છા થાય છે

કેટલાક આસક્તિ અને કેટલાક અશક્તિથી સંસારમાં રહ્યાં હોય છે

સમ્યગ્દર્શન એ જહાજનું તળિયું છે, તેમાં કાણું ન ચાલે

હૃદય પરિવર્તન વિના સાચો ધર્મ ક્યારેય કરાવી શકાતો નથી

દુઃખને હસતાં જે વેઠે તે જ સમ્યગ્દર્શન પામે અને નિર્ભળ બનાવી શકે

સમ્યગ્દર્શન પામવા માટે તો સાગર જેવા ગંભીર બનવું પડશે

કાર્ય થોડું કે વધારે તેનું મૂલ્ય નથી પણ આજા અને વિધિપૂર્વકનું હોય તેનું મૂલ્ય છે
પાપનો ભય પેદા થયા વિના નિયમો લેવાની ઈરણ જ થતી નથી

પ્રમાણિકતા રૂપી પાચા ઉપર માનવતાની ઈમારત ટકે છે
તમામ પરિસ્થિતિમાં રહેલે, ઈશ્વરની ઈરણ તે જ મારી ઈરણ
સ્વાશ્રય અને સંયમ એ ચાન્દિશના ફેફસા છે

પારકી નિંદા ન કરશો, સમયનો દુદુપથોગ ન કરશો
જીવનના દુઃખોને પણ ઈશ્વરની પ્રસાદી માની સ્વીકારી લો
ઘરડાની મશકરી ન કરશો, નઠારાની સોબત ન કરશો
સ્થિત એ મનુષ્યની મહામુલી મિરાત છે

બે વાત ભૂલી જાઓ - પોતે કરેલો ઉપકાર અને બીજાએ કરેલા અપકાર
જેનામાં સણન કરવાની તૈયારી નથી તે ક્યારે પણ ધર્મ કરી શકતો જ નથી

સંઘનું અસ્તિત્વ છે ત્યાં સુધી જ શાસનનું અસ્તિત્વ રહી શકે તેમ છે
મૌનના વૃક્ષ પર શાંતિનું ફળ લાગે છે
આવતી ચીજ માટે હરખ ન કરો, જતી ચીજ માટે આંસુ ન સારો
હિંમત હારી જાઓ ત્યારે ધર્મગંથનું વાંચન કરો
આપણે વિશ્વાસના આધારે ચાલીએ છીએ, સૃષ્ટીના આધારે નહિ